

Onuitwisbaar

De reis naar Oekraïne heeft een onuitwisbare indruk op mij gemaakt.

Zoveel kinderen die hunkeren naar eigenlijk alleen maar liefde en aandacht.

Een aai over de bol of een knuffel deed hen zoveel.

Mijn armen waren telkens te kort om al deze kinderen hierin te vatten.

Ik heb mogen zien dat het de kinderen in het internaat in materieel opzicht aan weinig dingen ontbreekt.

Maar één ding hebben ze boven alles nodig, en dat kunnen ook wij hen maar mondjesmaat bieden: de liefde en aandacht in een warm gezin.

Dat besef maakt het voor mij moeilijk om al die kinderen daar te laten en er maar één uit te kunnen nodigen in ons gezin.

Ik besef ook heel goed dat wij in het internaat de 'mooie kant van het verhaal' hebben gezien.

De situaties waaruit de kinderen komen bleef voor ons nagenoeg uit beeld.

We hebben gezien dat er hele mooie kansen geschapen worden voor de jongeren. Met de nieuwbouw, door school 13, een vervolgopleiding op de universiteit.

Maar we hebben niet gezien de moeite die het een jongere moet kosten om dit op eigen initiatief te doen.

Zonder een vader of moeder die hen stimuleert, en hen zo af en toe bij de kladden grijpt.

Wat een wil en doorzettingsvermogen moet zo'n jongere dan tonen! En kunnen ze dat nog, na alles wat ze hebben meegemaakt. Is die wil niet gebroken?

Ik heb gezien dat er nog heel veel werk ligt in Perechyn, waarbij heel veel liefde nodig is.

Ik heb ook gezien dat jullie die liefde in je hebben en die wilt delen.

Ik wens stichting CHOE daarbij Gods kracht toe, en ik hoop dat ik op mijn manier mijn steentje kan blijven bijdragen.

Dinanda Woertink, Hardenberg

Onvergetelijk

Het was een hele bijzondere reis, we hebben het samen goed gehad en ik heb het als heel bijzonder ervaren hoe de kinderen glommen van trots en er plezier in hadden ons mee te laten kijken in hun dagelijkse bezigheden. Bij klas 10 en 11 maar ook bij school 13 vond ik het heel indrukwekkend dat er voor de oudere kinderen zoveel gedaan wordt om hen de kans te geven om toch iets van hun verdere leven te maken. En dan de oudere jongeren in Uzhgorod, dat ze toch de kans kunnen krijgen om er wat van te maken. Nu ik weer thuis ben, voel ik dan ook het schrijnende, dat deze kinderen stuk voor stuk er in hun leven alleen voor staan. Dat wij iets voor hun kunnen betekenen en dat daardoor in hun hart wat zonlicht mag gaan schijnen, dat er mensen zijn die om hen geven en aan hun denken, dat met elkaar maakt voor mij deze reis onvergetelijk!

Stichting CHOE succes en sterkte met al jullie bezigheden.

Linda Rademaker, Nijverdal

Delen

Allereerst onze hartelijke dank aan diegenen die deze reis voor ons georganiseerd hebben.

Het was en blijft voor ons onvergetelijk. wat hebben we het goed gehad. Nogmaals onze complimenten.

Het is volgens ons wel een keer goed, om te beseffen, dat het geen automatisch recht is, dat wij het hier zo goed hebben in Nederland. Het terugzien van onze (pleeg) kinderen heeft ons goed gedaan. Je kunt ze even omarmen en knuffelen. even wat directer praten. Dat hebben we afgelopen maandag gemerkt, toen we telefonisch contact hadden met Serhiy, en hij ons vertelde dat zijn oma (waar hij een hele goede band mee heeft) was overleden. Woorden schieten ons dan tekort. De telefoon is dan beperkt. Wat zou je zoon jongen dan graag even in je armen willen nemen... In eerste instantie hadden wij gezegd, dit jaar even geen kind in de vakantieperiode, maar nu we dit allemaal hebben gezien, zijn we weer helemaal overstag en hebben besloten om weer een kind in huis te nemen en deze met al onze liefde te verwelkomen. Onze kinderen die alles hebben wat hun hartje begeert, kunnen best wel drie maanden delen. Daar worden ze niet minder van.

Stiekem zien we al een beetje uit naar een volgende ontmoeting!

Dirk en Alida van Haaren, Almelo

Dezelfde kant op

Voor we aan de reis begonnen hadden we er al ontzettend veel zin in en omdat het de eerste keer was dat we met een groot gezelschap gingen reizen waren we wel benieuwd hoe dat zou verlopen. Wat we hieraan prachtig vonden is dat je met zoveel verschillende mensen de gezichten allemaal dezelfde kant op hebt staan, namelijk de kids.

In het internaat aangekomen konden we niet wachten tot we "onze" kids weer zagen, want hoe het met hen is, daar ben je toch wel erg nieuwsgierig naar. Daarna werd er volop geknuffeld en gestoeid met andere bekende kinderen, maar ook net zoveel met onbekende kinderen die, soms vanaf een afstandje, toekeken.

Aangezien wij nog niet veel kinderen kennen die het internaat al hebben verlaten, had de avond voor de oudere kids voor ons een andere betekenis. Wel was het prachtig om te zien hoe een ieder elkaar weer terugzag. En hoe er soms weer hele gesprekken op gang kwamen, op andere momenten was het een beetje aftasten.

Het was een zeer geslaagde en indrukwekkende reis!

Rene en Ine Snellink, Nijverdal

Een plek geven

Dag 1 van onze reis naar Oekraïne.

Vanmorgen zijn we om 8.15 uur vertrokken vanaf de Rehoboth kerk in Nijverdal. Op naar Oekraïne!

Onderweg worden we welkom geheten door Cor en Linda (buschauffeur). We hebben in de bus een plaatsje weten te bemachtigen bij een tafel. Het idee werd al snel opgevat om een potje te gaan kaarten. Maar helaas, we hebben veel meegenomen maar geen kaarten. Gelukkig hebben we een vriendelijke buurvrouw (Korrie) die daar wel aan gedacht heeft. Het wordt pesten! Na één potje houden we het voor gezien. We zijn inmiddels de grens over gestoken naar Duitsland en het snoepgoed is al op tafel gekomen. Broodjes ei, chocola en snoepjes vliegen over tafel. Even later maken we onze eerste stop. Tijd om te plassen. Voor 70 ct. mag je gebruik maken van het toilet, waarbij je een waardebon krijgt van 50 ct. Deze waardebon kun je gebruiken om iets in de winkel te kopen. En na je bezoek aan het toilet wordt de bril automatisch schoon gemaakt. We vervolgen onze reis. Onderweg wordt er wat gelezen, gekletst en naar muziek geluisterd. Na twee uur maken we onze volgende stop. Hier kunnen we gratis plassen en even onze benen strekken. Na een kwartier de bus weer in en verder naar Hotel Wiwo om daar een hapje te gaan eten. Tegen 16.00 uur komen we daar aan. Na een drankje en een heerlijk bord met aardappels, groente en een gehaktbal vervolgen we onze weg. Binnen een kwartier steken we de grens over naar Polen. Dit is dan ook duidelijk te merken. We worden van hot naar her geschud in de bus. De chauffeur kan ons verzekeren dat dit de komende 70 kilometer zo blijft!

In de bus is het er in ieder geval niet minder gezellig om, de grappen en grollen vliegen door de bus.

Eindelijk na ruim een uur kunnen we weer flink doorrijden. De hobbels in de weg hebben we achter ons gelaten. Om 22.00 uur komen we aan in Motel Morawica in Krakow. We gaan met een aantal mensen nog even wat drinken in een naastgelegen tankstation met zitplaatsen. Op ongeveer een kilometer afstand van ons motel zien we een flinke natuurbrand op de berg. We horen non-stop sirenes loeien, toch niet zo'n prettige gedachte als je er in de buurt slaapt. Om 24.00 uur houdt iedereen het voor gezien en duikt zijn of haar bed in. Midden in de nacht worden we nog een aantal keren opgeschrikt door laag overvliegende vliegtuigen. We zitten namelijk naast het vliegveld van Balice. Slaap lekker!

De volgende ochtend nemen we een douche. Helaas het warme water is op, dat wordt vast wennen aan hoe het de komende dagen er aan toe gaat. Na een uitgebreid ontbijt vertrekken we om 10.00 uur voor de laatste kilometers van onze reis. Na enkele kilometers worden we vlak na een tolpoortje door de douane van de weg gehaald. Na 1 ½ uur mogen we onze reis vervolgen. De douane heeft alle papieren van de bus gecontroleerd en constateerde dat er iets niet klopte. We hadden een vignet nodig. Na een flinke boete van 800 euro kunnen we onze reis vervolgen. Onderweg komen we nog een skipiste tegen en een flink aantal bergen waar we langs, op en door gaan. Onze volgende stop is bij een tankstation. Na een kwartier stappen we weer de bus in om onze reis te vervolgen, we zijn bijna bij de Slowaakse grens. Daar maakt de bus ook even een stop om bij de (voormalige) douane een vignet te halen. In de tussentijd maken wij gebruik van de tijd om te roken, benen te strekken en wat mooie plaatjes te schieten. Helaas is er niemand aanwezig bij de douane en we vervolgen onze weg. We komen door kleine dorpjes afgewisseld met mooi natuur landschap. We zien in een dorpje nog een bovengrondse riolering langs de kant van de weg.

Onderweg wordt Jan (organisatie met eigen auto) met zijn auto staande gehouden door de Slowaakse politie. Hij reed te hard. Wij mogen gelukkig doorrijden met de bus. Een stukje verderop haalt een wit busje met Tsjechisch kenteken ons in, hierbij worden we geraakt aan de linker voorkant van de bus. Het busje rijdt door en een kleine achtervolging volgt. Na wat films en foto's van het witte busje gemaakt te hebben, en meerdere malen toeteren vervolgen we onze weg. Jan heeft zich nog steeds niet bij ons gevoegd. Vlak voor de stad Presov, waar we zullen eten, is Jan weer bij. Om 17.00 uur komen we aan bij het restaurant in Presov. We parkeren de bus bij een klein winkelcentrum. Bij restaurant Soraya genieten we van een heerlijke driegangige maaltijd. Om 18.00 uur stappen we weer in de bus. Het is nog drie uur rijden tot aan de grens. Bij de Slowaakse grens komt de douane de bus in om onze paspoorten te controleren, we mogen al snel doorrijden. Na 100 meter komen we aan bij de Oekraïense grens. Onze paspoorten worden gecontroleerd en ingenomen. Na een half uur krijgen we onze paspoorten terug en mogen we een stukje doorrijden. (tot aan de volgende streep) Na nog een half uur waarin de laadruimtes van de bus open moeten mogen we rond half 12 Oekraïense tijd het laatste stukje van onze reis vervolgen. We zijn er bijna! Aangekomen bij onze bestemming krijgen we eerst een maaltijd aangeboden. De komende dagen slapen we in vakantiecentrum Barvinok!

Niet iedereen heeft nog zin in een maaltijd, maar om beleefd te zijn eten de meesten hun bord leeg. Na het eten pakken we onze koffers en tassen uit de bus en worden de kamers verdeeld. Dat is toch even wennen. Als je naar het toilet gaat moet je je toiletpapier in een bakje naast de wc deponeren. En de kamers zijn naar Nederlandse maatstaven ook niet wat we gewend zijn. We realiseren ons heel goed dat we verwend zijn en dat we voor Oekraïense begrippen best goed zitten! De meesten besluiten dan ook al snel om hun matras op de grond te leggen. Zo, nu is het eindelijk tijd om te gaan slapen.

De volgende ochtend is het al weer snel vroeg dag. Vandaag gaan we het internaat bezoeken!

Iets voor 10.00 uur vertrekken we om richting het internaat te lopen. Eerst de berg af en daarna linksaf en langs de doorgaande weg (zonder stoep). Een paar honderd meter verderop zien we het internaat aan onze linkerkant. Als we de oprit oplopen zien we een aantal kinderen al vol verwachting op ons wachten. De directeur van het internaat (Koba) staat op de trap om ons allemaal een hand te geven. Dit is vrij bijzonder aangezien in Oekraïne de vrouwen normaal gesproken geen hand krijgen van een man. Wij worden rondgeleid door een leerling van het internaat en een van de medewerkers uit het internaat. Onderweg komen we bij klassen, slaapkamers, de bibliotheek, museum, sportzaal, ziekenhuis en een grote speelplaats voor de kinderen. In een van de klassen die we bezoeken zit groep 1. Dit zijn de allerkleinste kinderen. Wij worden door de juf uitgenodigd om de klas binnen te komen. Veel van de kinderen vliegen ons om de hals, geven ons een hand of een knuffel. Dit moet natuurlijk vast gelegd worden op de foto. Sommige kinderen noemen ons zelfs mama! Om 11.30 uur verzamelen we ons in het muziek lokaal en worden we daar toegesproken door de directeur van het internaat de heer Koba. Na de rondleiding krijgen we om 13.30 uur een lunch aangeboden in het internaat samen met de kinderen. Het opvallende is dat de kinderen heel snel eten, zelf opscheppen (de kleintjes worden geholpen door de grote kinderen) en er met z'n allen voor zorgen dat de tafel weer opgeruimd wordt. Hierbij staan de juffen de hele tijd bij de ingang van de zaal. Het eten bestaat uit aardappelpuree, groente, vlees en een stuk fruit. Na het eten gaan we uitbuiken op de trap bij de ingang van het internaat. Langzaam komen steeds meer oud-internaat kinderen aan met de bus. Voor de meesten is het een warm weerzien met bekenden uit Nederland. Om 15.00 uur vertrekken we met z'n allen richting Dom Cultureel Theater in het centrum van Perechyn. Hier mogen we genieten van een mooi concert. Bij binnenkomst worden we getraakteerd op een miniconcert van een orkest. Vlak voordat we de grote zaal binnen komen krijgen alle Nederlanders een cadeau. Dit zijn zelfgemaakte dingen van de kinderen uit het internaat. Bijvoorbeeld: pollepels, onderzetters en schilderijtjes. Het concert is erg mooi en bijzonder. We worden toegezongen, toegesproken (o.a. door de heer Koba en de burgemeester van Perechyn) en er wordt voor ons gedanst. Na het concert gaan we eten bij een restaurant in de buurt. Onze gids naar het restaurant is Roman, hij verteld ons eenmaal aangekomen bij het restaurant dat hij niet zeker weet of dit het goede restaurant is. Wat blijkt we staan bij de verkeerde! Dus het hele eind terug lopen, en ditmaal naar het goede restaurant! Na het eten gaan we met de bus terug naar ons vakantieverblijf. Hier gaan we bij elkaar zitten om de indrukken van vandaag na het bespreken en is er tijd om vragen te stellen. Nog even een borreltje drinken en daarna hup, het bed in.

Dag 4 van onze reis naar en in Oekraïne.

Vanmorgen staat er weer een bezoekje gepland aan het internaat. We vertrekken na het ontbijt met de bus naar het internaat. Daar aangekomen kunnen mensen beslissen wat ze willen gaan doen. Sommigen gaan een bergwandeling maken, anderen gaan het dorp in en weer anderen blijven in het internaat om tijd door te brengen met de kinderen. Om 13.00 uur verzamelen we ons in restaurant Kantina.

Dit restaurant zit tegenover Dom Culture en wordt gerund door de oud-burgemeester van Perechyn. Door hem worden we toegesproken en hij verteld wat over het restaurant. Daarna genieten we van een heerlijk traditioneel gerecht uit Oekraïne. Wat ons het meeste bij blijft van het eten in Oekraïne is toch wel de hoeveelheid. Het is zoveel dat niemand zijn bord leeg krijgt. Om 15.00 uur worden we verwacht in het internaat waar de kinderen ons verrassen met een concert. Uiteraard wordt er ook wat van ons verwacht. Daarom worden er door ons liedjes als hoofd, schouders, knie en teen, en de kabouter ploep dans gezongen. Alleen wij zijn niet zo goed als de Oekraïense kinderen in het zingen! Na het concert besluiten we om lopend terug te gaan naar Barvinok. De berg op is voor ons Nederlanders bepaald niet makkelijk. 's Avonds hebben we een feestavond met alle oud-leerlingen in Barvinok. Er worden spelletjes gedaan, gezongen en toespraken gehouden. Een van de spelletjes was met een blinddoek op een blij gezichtje tekenen, andere spelletjes waren: vallende pen grijpen als je wordt afgeleid en dansen in verschillende groepjes. Uiteraard wordt er van ons wederom verwacht dat we ook gaan zingen. We zingen o.a. 'Het kleine café aan de haven' en het Wilhelmus. Om 23.00 uur worden de kinderen teruggebracht met de bus naar Uzhgorod. (grote stad op een half uur rijden van Perechyn). Sommigen nemen al afscheid omdat ze de kinderen niet weer gaan zien. De eerste tranen rollen dan ook al over de wangen. Helaas missen we Dima die avond. Verschillende mensen hebben geprobeerd om hem te bereiken maar het is niet gelukt.

Vanmorgen komen we moe en brak uit bed. Al snel krijgen we goed nieuws, Dima komt vanmiddag naar Uzhgorod! We vertrekken om 10.00 uur naar school 13 in Zimer. Hier worden we hartelijk ontvangen door de directrice van de school. We krijgen een rondleiding door de school en het slaapverblijf van 15 van de 379 kinderen die er op school zitten. We kijken bij de automonteur afdeling, metaal en houtbewerking en voor de meiden het naaiatelier. Aan het einde van de rondleiding wacht ons nog zelfgemaakte thee, koekjes en broodjes te wachten. We vertrekken om 12.00 uur met de bus naar Uzhgorod.

Onderweg slaan we nog een verkeerde weg in. We komen op een hobbelige weg waar we de bus tussen de gaten door moeten manoeuvreren. In een bocht zien we aan de linkerkant een zigeunerkamp liggen. Ons wordt verteld dat in dit kamp honderden zigeuners wonen. We kunnen maar een klein stukje naar binnen kijken. Maar we zien enorm veel troep op de grond liggen waar kinderen tussen en overheen wandelen en aan het zoeken zijn naar eten en bruikbare spullen. We moeten keren want dit is een doodlopende weg. Als we de weg weer terug rijden loopt er een zigeunermeisje langs de kant van de weg. Als ze de bus ziet wijst ze naar een aantal mannen in de bus, grijpt haar kruis en maakt seksuele bewegingen. Rond 13.30 uur komen we aan bij het busstation van Uzhgorod. Hier staan al een groep kinderen op ons te wachten. We lopen de bus uit en geven Dima een dikke knuffel, het is een fijn weerzien! Dima heeft voor ons een mooie bos bloemen mee genomen. We lopen eerst naar het Kasteel waar we bij een appartement gaan kijken van één van de meiden. Dit appartement wordt financieel ondersteund door stichting CHOE en deze kinderen worden ook nog door de stichting begeleidt. Daarna gaan we met z'n allen wat drinken bij het kasteel. Even later lopen we verder. We komen bij een brug waar veel sloten aan hangen. Stelletjes maken hier samen een slot aan en gooien het sleuteltje in de rivier. We lopen verder en gaan dan lekker wat eten bij een pizzeria. We nemen allemaal een pizza Margarita en wat drinken. We betalen per persoon 30 Hryvnia (dit is omgerekend zo'n 3 euro).

Na het eten moeten we snel terug naar de bus want we vertrekken om 16.30 uur. We nemen emotioneel afscheid van de kinderen en de laatste adressen en telefoonnummers worden uitgewisseld. Ook nemen we afscheid van Dima, het was kort maar het was heel fijn om elkaar weer gezien te hebben! We vertrekken voor de laatste keer naar het internaat. In het internaat brengen we nog wat tijd door met de kinderen. We spelen, knuffelen en lachen met ze. Op het laatste nippertje wordt door de Nederlanders nog een bordje van klei gemaakt. Dit ter herinnering aan ons bezoek. Sommige kinderen komen bij je om te vragen naar sigaretten, kauwgom, snoep en geld. Om 20.00 uur is het tijd om afscheid te nemen van de kinderen. Een van de kinderen die nog nooit in Nederland is geweest staat nadat wij de bus in zijn gestapt hartverscheurend te huilen tegen de muur aan. Op dat moment breekt je hart gewoon! We nemen afscheid van de kinderen, zwaaien ze uit en rijden dan met de bus terug naar Barvinok. Hier genieten we nog van een laatste maaltijd. Nog één rosé en daarna worden we naar bed gestuurd. Het is morgen weer vroeg dag!

De eerste dag van de terugreis.

We vertrekken vanmorgen om 8.00 uur met de bus. Er wordt nog een laatste groepsfoto gemaakt bij de bus en directeur Koba bedankt ons voor onze aanwezigheid. Daarna is het toch echt tijd om te vertrekken. De laatste kinderen die nog bij ons waren zetten we af in Uzhgorod waarbij er in de bus afscheid wordt genomen. Bij de grens hebben we weer geluk en binnen een uur zijn we de grens over.

In het verleden hebben ze er namelijk ook wel eens 18 uur gestaan! Onze eerste stop is in Slowakije bij een grote Tesco supermarkt. Hier hebben we tijd om naar het toilet te gaan en wat inkopen te doen.

We maken onderweg nog verschillende stops om de benen te strekken en een sigaretje te roken. Sommigen van ons hebben namelijk al aardig opgelopen benen. In Slowakije maken we een stop in Stara Lubovna bij restaurant 'Salas u Franka' om een hapje te gaan eten. We krijgen een traditioneel Slowaaks gerecht voorgeschoteld. Heerlijk! Als we eenmaal weer onderweg zijn merken we dat de bus niet meer goed de berg op trekt. We maken in Polen daarom een stop bij de DAF garage. Na tweeënhalve uur kunnen we onze reis voortzetten. We moeten nu flink doorrijden om de verloren uren in te halen. We komen om 1.15 uur doodmoe maar goed aan in Hotel Promis in Trzebiel in Polen. De meesten nemen lekker een douche en gaan slapen, sommigen gaan nog een borreltje drinken.

De laatste dag van onze reis.

Vanmorgen staat we allemaal redelijk uitgerust op. Iedereen heeft goed geslapen en een heerlijke warme douche genomen. Iets na 10.00 uur vertrekken we voor het allerlaatste stukje van de reis. Het laatste stuk van de reis gaat voorspoedig. In Duitsland maken we in Haste bij restaurant Seegers een stop voor een lekkere dikke schnitzel. Om 19.45 uur komen we moe maar voldaan weer aan in Nijverdal. In de bus wordt er nog een laatste toespraak gehouden en krijgt de organisatie en de buschauffeurs nog een bos bloemen. We nemen afscheid van elkaar en gaan met alle indrukken die we de afgelopen dagen hebben opgedaan naar huis.

Het was een hele bijzondere ervaring!!!

Het internaat is in de loop der jaren met hulp van stichting CHOE enorm opgeknapt. Wat betekent dat het denk ik het mooiste pand is in heel het dorp. Het is goed om te zien dat met behulp van ons geld zoveel goeds gedaan kan worden. En niet alleen in het internaat maar ook in school 13 en verschillende appartementen voor jongeren in Uzhgorod is er veel gebeurd met behulp van ons geld. Wat me denk ik het meeste bij blijft is de gastvrijheid van deze mensen. We zijn wel honderden keren bedankt voor alle hulp en de waardering voor onze aanwezigheid. En de kinderen waren zo blij met alle aandacht en liefde van ons. De reis was kort maar krachtig. In drie dagen tijd hebben we zoveel indrukken opgedaan en zoveel verschillende emoties gevoeld dat dit nog wel een tijdje duurt voordat we het een plekje kunnen geven. Het is goed om eens in een andere wereld te kijken en te beleven hoe dit is. De schrijnende verhalen hebben een diepe indruk op ons achter gelaten. Ook al doen we nog zoveel goeds, niet alle verhalen hebben een goed einde. Sommige situaties zijn gewoon niet te veranderen en sommige jongeren zijn gewoon niet te redden. Hoeveel je ze ook aanbied, sommigen zijn gewoon op de verkeerde tijd en op de verkeerde plek geboren om wat van hun leven te kunnen maken. Je kunt ze het daarom ook niet kwalijk nemen.

Bianca van der Straat, Nijverdal

't Giet niet um oe

Voor mij was het de eerste reis naar Oekraïne.....Er waren mensen bij die het al eerder hadden meegemaakt, maar ook mensen die net als ik voor het eerst mee waren, mensen die kinderen in huis gehad hadden, mensen die dat niet hadden, maar opvangadres geweest waren en mensen die de kinderen gewoon een warm hart toedragen. Kortom een divers gezelschap. Maar wat verbroederend! Ik had het voor geen goud willen missen. Je ziet veel, maar voelt nog meer. Onbeschrijfelijk....Er zijn schrijnende dingen, jazeker. Maar je ziet ook dat er al bergen werk verzet is in het internaat in Perechyn. De huisvesting van de kinderen is enorm verbeterd. Maar je voelt de hunkering van de kinderen naar een stukje aandacht en liefde. Ze bedanken ons voor die arm om hun heen, maar wat krijgen we veel terug. Zelf hebben we vier jaar achtereen meiden in huis gehad, die ik allemaal terug heb mogen zien! Dat is wat je wilt, ze terugzien, eigenlijk kost wat kost. Gelukkig was er iemand mee die me even weer met beide benen op de grond zette: 't giet nie um oe. (bedankt, dat vergeten we nog wel eens.....) Nee, het gaat om de kinderen, ze gaan uiteindelijk hun eigen weg en moeten die met vallen en opstaan vinden. Je kunt voor ze bidden en moet het uit handen geven. De afgelopen jaren waren we er even tussenuit, maar dit jaar komt er een jongetje bij ons. Hoe kan ik nog anders na de tospraken van directeur Koba en de reacties van de kinderen.... Natuurlijk best spannend, hoe gaat het lopen, wat voor kind is het, hoe reageren je eigen kinderen, ja, je kunt je er zorgen over maken....Maar waar er zeven eten kunnen er ook acht eten! Hoop doet leven en dat is precies wat je ze meegeeft, hoop!

Cor, Linda, Jan, Gerben, Wilma, Gea, niet te vergeten de rest van de groep, het was onvergetelijk, bedankt!

Mariëtte Hogenkamp, Dalfsen

Niks meer te zeggen

Wat geweldig dat het zo goed is gegaan met zo'n grote groep !

Wij waren eerst niet zo enthousiast over een groepsreis, maar we zijn blij dat we mee zijn gegaan en het samen hebben mogen beleven. Zoveel verschillende mensen, met één overeenkomst: ieder een band met de Oekraïense kinderen. We schrokken wel even van de bedden in Barvinok, maar het is heel goed geweest om te ervaren hoe het is om wat minder luxe te leven. Zo sliepen de internaatkinderen ook jarenlang...

Terwijl het nu keurig netjes is in het internaat, complimenten voor hoe het vernieuwd is!

Wat nog belangrijker is dat de sfeer in het internaat zoveel meer liefde uitstraalt! Je merkt het aan de leraren en zeker aan de kinderen. Er wordt veel aandacht gegeven en goed voor hen gezorgd.

Het meest indrukwekkends voor ons was denk ik het feit dat Ruslan een reis van 22 uur met de trein had gemaakt om ons te kunnen ontmoeten!! Hij is in het jaar 2000 bij ons geweest en dat waren 6 weken, want de andere 6 weken was hij in een ander gezin! Daarna hebben we hem nog één keer ontmoet in 2004. Hij kan nog maar een paar woordjes Nederlands, maar we kregen af en toe toch een brief en wat foto's van hem. Ondertussen heeft hij een goede baan, is hij getrouwd en heeft een prachtig dochtertje van 1 jaar.

Heel bijzonder dat hij er zo'n lange reis voor over had om te komen! We hebben met hem kunnen praten met Roman als tolk, onder het eten in het internaat. Ruslan was ook zeer onder de indruk van het internaat nu ... zo mooi geworden... Daarna zijn we samen naar het concert geweest in het huis van kultuur.

Maar daarna wilde hij ook weer naar huis en namen we afscheid van hem.

Wat ook veel indruk op ons heeft gemaakt is de feestavond in Barvinok. Zoveel (oud)internaatkinderen bij elkaar, genietend van muziek, dans en zang!

Ilona Tokar zat dicht bij ons en ik zag haar verdrietig voor zich uitstaren... ik vroeg wat er aan de hand was.

Ze zei: "Zoveel kinderen, die hebben allemaal geen vader en moeder....."

Dan weet je niks meer te zeggen....

We zullen des te meer onze best doen om gastouders te vinden.

Gerco en Geke Wubs, Dalfsen

Leren

Wij hebben de reis naar Oekraïne als erg prettig ervaren. Erg fijn om te zien hoe het er in het internaat aan toe gaat en dat er goed werk wordt verricht. We hebben erg genoten van het concert.

De busreis is ons erg meegevallen. We schrokken in eerste instantie wel van Barvinok, dan vooral de bedden en het sanitair. Maar achteraf gezien is het een goede locatie om te overnachten, vooral omdat we het groepsgevoel daar erg hebben ervaren.

En we hebben ons verbaasd over de gastvrijheid daar, zoals in school 13 waar de tafel vol stond met koekjes etc. Daar kunnen wij Nederlanders nog van leren.

Jan en Annemarie Hutten, Hardenberg

Vakantie betekent veel

Donderdagochtend 23 maart 2011, 7 uur ochtends bij het tankstation aan de rondweg. Een groepje mensen uit Dalfsen en omstreken verzamelen zich voor een bijzonder bezoek aan de Oekraïne. In Nijverdal werden de overige reisgenoten opgepikt en werd koers gezet richting Polen voor de eerste overnachting. De reis is georganiseerd door stichting CHOE. Deze stichting heeft al ongeveer 15 jaar intensief contact met de directie van een jongereninternaat in Perechyn in het westen van Oekraïne, vlakbij de plaats Uzhgorod. In dit internaat in Perechyn wonen en verblijven voornamelijk weeskinderen. De stichting CHOE heeft dit jaar voor het eerst een georganiseerde reis aangeboden aan gastouders van het vakantieplan (Oekraïense internaatkinderen komen 3 maanden op zomervakantie in een gastgezin in Nederland) en andere betrokkenen bij de stichting. De respons en belangstelling was overweldigend en de busplaatsen waren snel vergeven. De stichting CHOE en de directie van het internaat wilden graag een mogelijkheid bieden om voor belangstellenden een bezoek te brengen aan het internaat en de overige georganiseerde woonvormen voor de jeugd die in het internaat hebben gewoond. Vandaar dus de gezamenlijke reis van betrokkenen bij de stichting CHOE uit het hele land.

Na een reis van ongeveer 1100 km werd er overnacht in een motel in de omgeving van Krakow in Polen. De volgende dag zou de reis nog 350 km lang zijn, maar de route via het Tatra gebergte en door Slowakije was voornamelijk over tweebaanswegen en door vele dorpjes. In de loop van de avond kwamen we bij de grens. Het is altijd maar weer afwachten hoe lang de controle aan de Slowaakse en vervolgens de Oekraïense grens duurt. Tot onze verbazing waren we binnen anderhalf uur de grens over. In de bus hadden we het vermoeden dat de paspoortfoto en de knipoog van Harry Pruijm de Oekraïense vrouwelijk douanebeambte een goed humeur bezorgde.

Omdat we in de Oekraïne de klok een uur vooruit moesten zetten waren we laat aangekomen in Barvinok, een zomerverblijf voor kinderen uit diverse internaten uit de omgeving. Het vroeg van ons allen wat aanpassingen omdat de accommodatie niet aan de gemiddelde standaard van de westerse verwachting voldeed. Toch zijn we gastvrij ontvangen en is er uitstekend voor ons gezorgd.

De zaterdag stond in het teken van de ontmoeting met de kinderen. Zowel kinderen die nog in het internaat verbleven als de jeugd die op andere accommodaties van CHOE woonachtig zijn, waren naar Perechyn gekomen om ons te ontmoeten. Vele vrolijke gezichten van jongeren die ook jaren in Dalfsen hun vakantie hebben doorgebracht hebben we ontmoet. Voor enkelen van ons was het bezoek aan Oekraïne het eerste bezoek, met vele indrukwekkende momenten. Anderen waren jaren terug ook een keer geweest in verband met het brengen en/of halen van de kinderen in verband met het vakantieplan.

Wat een vooruitgang is er in de afgelopen jaren geboekt. Het internaat is in een veel betere staat van onderhoud, de hygiëne is beter, maar vooralde open blik, de twinkeling in de ogen van de kinderen, wat een verrassing om elkaar weer te zien of te ontmoeten.

Het werk van stichting CHOE, de vakanties van de kinderen in Nederland, het betekent zoveel voor alle betrokkenen van het internaat, dat kunnen wij ons nauwelijks voorstellen. Na een gezamenlijke maaltijd met alle kinderen was er een concert in het concertgebouw van Perechyn georganiseerd door de Oekraïners om door middel van muziek, toespraken etc. dankbaar terug te kijken op de contacten tussen CHOE, het internaat en het dorp Perechyn.

De volgende dag, zondag, de klok weer een uur vooruit in verband met de zomertijd. In de ochtend heeft een ieder tijd om een kerk te bezoeken, de kruisberg te beklimmen of de kinderen in het internaat te ontmoeten. Na de gezamenlijke maaltijd was er een ontmoetingsavond gepland met de oudere jeugd in Barvinok. Met elkaar muziek maken, spelletjes doen en gezellig bijkletsen. Tjonge, wat een gevoel voor muziek hebben de Oekraïners, het zit ze in de genen, fantastisch om te horen en te zien.

De volgende dag, in de sneeuw, hebben we school 13 bezocht. Veel kinderen die in het internaat gewoond hebben wonen in dit flatgebouw omgeven door schoollokalen waar ze het VMBO verder kunnen volgen. De stichting CHOE heeft onder ander middelen beschikbaar gesteld voor verwarming van de gebouwen. Na het middagbezoek aan Uzhgorod was het alweer tijd om afscheid te nemen van de jongeren.

Fantastisch om elkaar ontmoet te hebben, soms verdriet omdat we niet iedereen hebben gezien of de verdere familie niet konden ontmoeten, maar over het algemeen dankbaarheid voor het samenzijn van de afgelopen dagen. Afscheid nemen van jongeren met wie je een goede band hebt doet altijd pijn, hoe zal het met de jongeren gaan, weten ze zich staande te houden in de moeilijke omstandigheden in hun land en cultuur. Ze staan er zo vaak alleen voor. Gelukkig dat directeur Koba van het internaat samen met CHOE probeert de jeugd een toekomst te bieden en daarin met hen meedenkt. Een voorbeeld daarvan is het studentenplan wat in 2004 gestart is. Het studentenplan is onder andere bedoeld voor de schoolverlaters in Perechyn. Het grootste deel van deze kinderen komt in aanmerking voor vervolgonderwijs. Echter de huisvesting is vaak zo slecht dat met regelmaat kinderen hun opleiding niet afmaken en kiezen voor een bestaan op straat. Voor een aantal studenten draagt stichting CHOE de zorg voor huisvesting en/of financiert zij de opleiding. Alle studenten in het studentenplan krijgen een financiële maandelijkse bijdrage om in hun eerste levensbehoeften te kunnen voorzien. Ondertussen ondersteunt stichting CHOE een zestigtal studenten. Onder andere de stichting CHOE en Koba coördineren het studentenplan van stichting CHOE en houden toezicht op de besteding van deze bijdrage door de studenten.

Wij kijken terug op een bijzondere week, bijzondere gesprekken met de jongeren uit de Oekraïne, maar ook onderling hebben we veel gepraat over geloof, gezin en het werk van CHOE.

Teruggekomen in Nederland, op grote afstand van de kinderen uit de Oekraïne, leggen we ook de zorg voor het land Oekraïne en de Oekraïense kinderen in Gods handen.

Wij hopen dat u het werk van CHOE aandachtig blijft volgen en mogelijk zelfs wil steunen.

Gerrit en Hermien Paarhuis, Harry en Janny Pruim, Wim en Anja Dijk, Mariëtte Hogenkamp, Gerko en Geke Wubs, Anne en Nienke Drost uit Dalfsen

Sleutel van je hart

Perechyn, het internaat, ik herken het van verhalen, de foto's en de film.
Daar staan de kinderen op ons te wachten, we zijn welkom in hun wereld.
Trots op hun school de plaats waar ze wonen maar in hun ogen verlangen,
een niet te beschrijven verdriet, omdat moeder hen hier achter liet.

Ik mag even meelopen in hun wereld, ik voel een handje in mijn hand,
gulzig verlangen naar aandacht en liefde.
Tijdens het concert zingt een meisje zo mooi, ze danst en heeft plezier
maar haar moeder is niet hier.

Lief kind, groot en stoer,
je hart zit op slot want het verleden draag je met je mee.
Je droomt van de toekomst die beter is
Vecht! Je kunt het, geef de sleutel van je hart.

Er zijn bruggen gebouwd, met geld maar niet zonder liefde,
we mochten het zien en beleven.
Wij kunnen helpen, rotsvast vertrouwen, ik weet dat het kan!
Open je hart voor het kind dat vecht voor een beter leven.

Stieneke Kruidhof, Rouveen